Meastaċán na Gaeltaċta

(Ar lean. ó leaṫ. 1)

	£ 1965-66	£ 1964-65	£ Méadú	£ Laghdú
A—Tuarastail, Pá agus Liúntais	71,300	57,800	13,500	—
B—Costais Taistil agus Costais Teagmhasachla	8,400	8,320	80	—
C—Seirbhísí Poist	1,550	1,530	20	—
D—Tithe Gaeltachta	215,000	186,000	29,000	—
E—Scéimeanna Feabhsúcháin sa Ghaeltacht	270,000	117,000	153,000	—
F—Scéimeanna Cultúrtha agus Sóisialach!a	217,000	136,097	80,903	—
G—Eagrais Airithe Gaeilge (Deontais-i-gCabhair)	56,550	31,550	25,000	
H—Gaeltarra Eireann (Deontais-i-gCabhair (a)	120,000	100,000	20,000	—
An Mór-Iomlán	£959,800	638,297	321,503	—

Foireann Roinn na Gaeltaċta

A.—Tuarastail, Pá agus Liúntais:

An Líon 1964-65	1965-66		£ 1965-1966	£ 1964-1965
—	—	Aire (ioctha ar bhota Taillte)	—	—
—	—	Liúntas do Rúnaí Príobháideach	106	106
1	1	Rúnaí	3,844	3,386
1	1	Rúnaí Cúnta	3,215	2,870
2	2	Príomh-Oifigigh	5,291	4,677
2	2	Príomh-Oifigigh Cúnta	4,154	3,640
4	4	Ard-Oifigigh Feidhmiúcháin	7,531	6,751
7	7	Oifigigh Feidhmiúcháin	8,792	7,633
3	3	Oifigigh Foirne	3,939	3,106
4	2	Oifigigh Cléireachais	1,745	2,858
9	13	Cléireach-Chlóscríobhaithe	6,298	3,865
1	1	Coimeádaí Páipéir	659	588
2	2	Teachtairí	978	958
2	2	Glantóirí	533	476
3	3	Stiúrthóirí	4,855	4,188
1	1	Stiúrthóir Cúnta	670	655
5	5	Cigirí Tithe	6,343	5,563
10	10	Maoir Tithe	7,080	6,237

Tá an t-oifigeach amháin ina rúnaí príomháideach don Aire agus do Rúnaí na Roinne.

Scéimeanna Feabsúċáin

Seo leanas mar tá sé measta an £270,000 i leiṫ scéimeanna feabsúċáin a ċaiteaṁ.

Deontais, etc., i ndáil le:

		£	£
(1)	Bóithre	45,000	35,000
(2)	Uisce agus séarachas	40,000	15,000
(3)	Muir-Oibreacha	85,000	17,000
(4)	Tithe gloine	12,000	12,000
(5)	Dáileadh cránacha	1,000	1,000
(6)	Talmhaíocht	30,000	15,500
(7)	Meánscolaíocht	20,000	7,000
(8)	Coláistí Gaeilge	10,000	6,000
(9)	Hallaí siamsa	5,500	5,500
(10)	Foirgnimh agus gléasra do chomhar-chumainn áirithe	10,000	—
(11)	Saoráidí ilghnéitheacha	11,500	3,000
	An tIomlán	270,000	117,000

Is fríd na Comairlí Condae de gnáṫ a caitear an t-airgead ar bóiṫre, uisce agus séaraċas agus muir-oibreaċa. Tabairfiḋ an Roinn deontas dá dtrian den ċostas do ṫógáil tiṫe gloine. Tá an tús-iarraċt do meán-scolaíoċt agus Coláistí Gaeilge ag braṫ ar údaraisí príoṁáideaċa na gcoláistí a caiṫfiḋ cuid den ċostas a seasaṁ — tugann an Roinn deontas cabraiṫe. Sin mar atá an scéal fosta le hallaí siamsaí agus saoráidí ilgnéiṫeaċa. Mar deontas cabraiṫe taréis an túsiarraċt a ṫeaċt ó ḋaoine príoṁáideaċa atá na scéimeanna talṁaíoċta agus dáileaḋ cránaċa coṁ maiṫ scéim nua isea foirgniṁ agus gléasra do ċoṁair ċumainn aċ is cosúil go ḃfuil sé beagan nó mórán mar deontaisí foras tionscail.

Cultúrṫa agus Soisialaċ

Tá sé measta £217.000 a ċaiṫeaṁ ar scéimeanna cultúrṫa ⁊ seo iad mionḟaisnéis na scéim ar leiṫ.

Scéimeanna Cultúrtha agus Sóisialacha:

		£	£
(1)	Deontais do thuismitheoirí nó caomhnóirí daltaí áirithe sa Ghaeltacht nó sa Bhreac-Ghaeltacht arb í an Ghaeilge gnáth-theanga an teaghlaigh acu	100,000	48,000
(2)	Deontais chun cabhrú le daltaí Gaeltachta freastal ar chúrsaí oiliúna áirithe	3,000	3,000
(3)	Deontais chun cabhrú le cóir iompair a chur ar fáil do dhaltaí meánscoile agus ceardscoile sa Ghaeltacht	15,000	10,000
(4)	Seirbhísí iompair idir oileáin agus an mhórthír	1,250	1,250
(5)	Scoláireachtaí chun cabhrú le daltaí tréimhse saoire nó téarma scoile a chaitheamh sa Ghaeltacht	48,000	40,000
(6)	Drámaíocht sa Ghaeltacht	1,000	1,000
(7)	Deontais do thréimhseacháin a fhoilsítear i nGaeilge agus do nuachtáin a fhoilsíonn nuacht reatha i nGaeilge	35,000	24,347
(8)	Deontais chun cabhrú le gearrscannáin Ghaeilge a sholáthar	6,000	6,000
(9)	Seirbhísí ilghnéitheacha	7,750	2,500
	An tIomlán	217,000	136,097

Tá ardú ó £48,000 go £100,000 ar scéim na bPuntaí toisc gur £10 a ḃéas á íoc feasta. Beiḋ níos mó daltaí meánscoil agus ceardscoile ag iarraiḋ cabair taistil agus tá sé ardaiṫe £5,000 dá ḃarr. Fanann deontas Coiste na bPáistí ag £5 agus is cosúil go meastar go n-ardóiḋ an uiṁir scolairí a ḃéas ag dul na Gaeltaċt ó 8.000 go dtí 9,600.

San deontas do na tréimseaċáin meastar go n-íocfaiḋ Roinn na Gaeltaċta an deontas céanna le Coṁar, Feasta, an tUltaċ ⁊ a ḃíoḋ á íoc ag Roinn an Oideaċais roiṁe seo agus go n-íocfaiḋ siad an méid céanna le páipéar na Galltaċta i mBaile Áṫa Cliaṫ agus a íocfaiḋ siad le Páipéar na Gaeltaċta.

Ní ḟágfaḋ sin aċ faoi £15.000 an ceann dóiḃ agus cé go ḃfeil -feaḋ sin do páipéar atá ag tarraċ deontas le beagnaċ fiċe ḃliain agus ar a ḃonnaiḃ i gceart níorḃ leor in aon ċor é do Páipéar na Gaeltaċta.

Ba é an ṁeastaċán ba lú ar ḋeontas do ṗáipéar seaċtainiúl Gaeltaċta nó £22,000 agus ḃí sé seo ar a laġaḋ i gceist ag an Ċoimisiún Aiṫḃeoċána. Glac an Rialtas lena molaḋ "i bprionsabail."

Tá ardú £5,250 (ó £2,500 go £7,750) ar seirbisí ilgnéiṫeaċa aċ níl aon ṁíniú tugṫa fé. Ċeana féin ba gná taifeadáin agus a leiṫidí a ṡoláṫar do ḋaoine aiṫrid sa Ġaeltaċt. Níor tugaḋ aon ċabair mar seo riaṁ do Ṁuintir na Gaeltaċta áfaċ.

Deontaisí d'Eagrais

Cabróiḋ Roinn na Gaeltaċta le eagrais airid Gaeilge mar leanas.

G—Eagrais Airithe Gaeilge (Deontais-i-gCabhair):

		£ 1965-1966	£ 1964-1965
(1)	An tOireachtas	3,000	2,250
(2)	Comhrháil Náisiúnta na Gaeilge	21,000	20,250
(3)	Taibhdhearc na Gaillimhe	3,500	4,000
(4)	Amharclann Ghaoth Dobhair	1,500	1,500
(5)	Drámaíocht i mBaile Atha Cliath	3,550	3,550
(6)	Eagrais eile	24,000	—
	An tIomlán	56,550	31,550

Ní raiḃ na furṁór na deontaisí seo á íoc ariaṁ aroiṁe ag Roinn na Gaeltaċta. Sé an rud atá i gceist sa dara colún nó an méid a ḃíoḋ á íoc roiṁe seo ag Roinn an Oideaċais. Tá méadaiṫe ar na suimeanna sin (a d-íocaḋ Roinn an Oideaċais) don Oireaċtas agus do Coṁḋáil Náisiúnta na Gaeilge.

Tá ísliú ar an méid do Ṫaiḃḋearc na Gaillime ó £4.000 go £3,500 agus tá cogarnaiġ ann gurb é naċ raiḃ an Taiḃḋearc ábálta an deontas iomlán a tuilleaṁ anuraiḋ toisc naċ raiḃ léiriṫe go leor acu.

Má's ea cad ċuige nar hardaíoḋ deontas Aṁarclann Gaoṫ Dobair a raiḃ níos mó ná go leor léiriṫe acu? Agus céard é an ḃaint atá ag Roinn na Gaeltaċta le drámaíoċt i mBaile Áṫa Cliaṫ?

Níl eolas cinte ar biṫ fá'n £24,00 do "eagrais eile" aċ tá sé á rá gur eagrais aṫḃeoċána sa Galltaċt agus naċ eagrais Gaeltaċta atá i gceist.

Ní cosúil go ḃfuil oifigí sa Ġaeltaċt ag fáil coṫrom na féinne le tuarastail i gcomórtas le oifigí sa ceannárus i mBaile Áṫa Cliaṫ. Is rí ḃoċt an scála £755 x £45—£1.490 do ailtirí cáiliṫe céimiṫe atá mar maoir tiṫe ag Roinn na Gaeltaċta agus is róíseal £11-18-6—£14-10-0 sa tseaċtain ag maoir tiṫe.

Taoide Barrlán

Figiúirí fé 12 ar maidin; os cionn 12 tráthnóna.

Dáta	Ard Na Caithne		Carna		Ára Mhór	
20-3-65	7.44	20.06	8.01	20.23	7.05	19.21
21	9.21	21.42	8.38	20.59	7.41	19.57
22	9.59	22.19	9.16	21.36	8.16	20.34
23	10.40	23.00	9.57	22.17	8.52	21.13
24	11.31	23.54	10.48	23.11	9.31	21.59
25	——	12.41	11.58	——	10.21	23.00
26	1.11	14.19	00.28	13.36	11.29	——

Rialaċa Ṫar Bord

Ṫug an cuairteoir buíoċas croí don ṁáirnealaċ as uċt é ṫaiseáint ṫart fríd an long mór seo. Arsan cuairteoir ag fágáil slán aige: "Feicim de réir rialaċa na loinge go ḃfuil síntiús ar biṫ coscṫa." "Na lig do sin buaraḋ ar biṫ a ċur ar do ċroí," arsán máirnéalaċ, "ḃí úllaí coscṫa orṫa i nGárrai Párrais!"

Coṁairle

Ná cuireaḋ sé buaiḋreaḋ ort muna ḃfíoraitear do ḃrionglóidí uilig. Cuiṁniġ i gcónaí naċ ḃfíoraítear do ċuid tromluí aċ an oireaḋ!

Muintir na Gaeltaċta a d'foillsiġ. "Democrat," Tír Ċonaill, ċlóḃualaḋ.

Clár Radio

AOINE — 5.01, Just William. 5.30, Follow The Band. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht. 6.20, Announcements 6.25, Focal On Dochtuir. 6.30, News. 6.45, Sports Stadium. 7.30, Terry Awhile. 8.00, News Headlines. 8.01, Irish Dance Music. 8.15 A Munster Journal. 8.45, Cois Sionainne. 9.00, News Headlines. 9.01, Symphony Concert. 10.00, Nuacht. 10.15, News. 10.30, Around The Town. 11.30, News Summary.

SATHAIRN — 5.01, Organ Tunes. 5.15, Junior Sports Magazine. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht Agus Caint An tSathairn. 6.20, Announcements. 6.30, News. 6.45, Who's News?. 7.15, Reacaireacht An Riadaigh. 7.45, Conversations With Missionaries. 8.00, News Headlines. 8.01, Dear Sir Or Madam 8.30, Not So Green. 9.00, Eurovision Song Contest Grand Prix 1965. 10.45, Nuacht. 11.00, News. 11.15, Ceili House. 11.45, News Summary.

DOMHNAIGH-10.30, High Mass. 11.15, Signpost and Records. 11.30 Church Of Ireland Service. 12.30 Wandering Woody Guthrie. 1.00, Not So Green. 1.30, News. 1.35, Provincial News Round-Up. 2.00, Meet The Clans. 2.45, An Ciociosan 3.15, Ceolta Tire. 3.30, The Long Distance Piano Player. 4.20, Young Munster On The Air. 4.50, Ceol Do Phaisti. 5.30, Down The Country. 5.55, Weather Forecast. 6.00 The Angelus. 6.01, Nuacht Anall, Nuacht Abhus. 6.25, Appeal. 6.30, News. 6.40, Soccer Survey. 6.50, Newspoint. 7.10, An Sagart Linn. 7.15, The Seventeen Club. 7.45, The Ecumenical Spirit. 8.00, Rasputin. 9.25, The Hot Seat. 10.00, Gaelic Sports News. 10.15, News. 10.30, Music Of The Nation. 11.00, Recital. 11.30, News Summary.

LUAN — 5.01, Towser And Dingo. 5.15, Amhrain Do Phaisti. 5.30, Macbeth. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht Agus Caint An Luain. 6.20 Announcements. 6.30, News. 6.45 Ireland's Top Ten. 7.15, Requests From The Irish Troops Overseas. 7.30, Fleadh Ceoil An Radio. 8.00, News Headlines. 8.01, "Blest Pair Of Sirens". 8.30, Death Between The Pages. 8.45, The Poets As Critics. 9.00, News Headlines. 9.01 Aeriris. 9.30, Field And Farmhouse 10.00, Nuacht. 10.15, News. 10.30, Ballads At Night. 10.45, City Newsreel. 11.30, News Summary.

MART — 5.01, Just William. 5.30, Ar Fud Na Tire. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht Agus Caint Na Mairte. 6.20, Report On Attested Store Cattle Sales: 6.30, News. 6.45, A Job Of Journeywork. 7.15, This Is Your Business. 7.45, The Radio Eireann Singers. 8.00, News Headlines. 8.01, A Woman's World. 8.30 Colm I Sasana. 9.00, News Headlines. 9.01, Symphony Concert. 10.00, Nuacht. 10.15, News. 10.30, Today In The Dail. 10.45, Requests From Overseas. 11.15, William Clauson, Troubadour. 11.30, News Summary.

CEADAOIN — 5.01, Bunce And Fangle. 5.15, Records For Children. 5.30, Junior Magazine. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht Agus Caint Na Ceadaoine. 6.20, Cattle Market Report. 6.30, News. 6.45, Town Hall Tonight. 7.30, Favourite Records Of Famous People. 8.00, News Headlines. 8.01, Gardening Magazine. 8.30, Farmers' Forum. 9.00, News Headlines. 9.01, The Radio Eireann String Quartet. 9.45 Guth Aduaidh. 10.00, Nuacht. 10.15, News. 10.30, Today In The Dail. 10.45, Came The Dawn, 11.00 Pop Call. 11.30, News Summary. 11.33, Pop Call (contd.). 12.00, Late Sports Results.

DEARDAOIN—5.01, Ticiti Agus An Fainne Draiochta. 5.15, Amhrain Leis An gCruit. 5.30, Claudius Goes To War. 5.55, Weather Forecast. 6.00, The Angelus. 6.01, Nuacht Agus Caint Na Deardaoine. 6.20, Announcements. 6.25, Here's The Doctor. 6.30, News. 6.45, Fleadh Ceoil An Radio. 7.15, Annso Is Annsud Sa Mhumhain. 7.30, The Piper In The Corn. 8.00, News Headlines. 8.01, Disc Likes And Dislikes. 8.30, Between Ourselves. 9.00, News Headlines. 9.01. Letting In The New Year. 9.15, Masters And Moderns. 9.45, Na hUdair Fein Ag Caint. 10.00 Nuacht 10.15, News. 10.30, Today In The Dail. 10.45, Guitar Recital. 11.30, News Summary : Weather Forecast